

Český svaz ochránců přírody

Člen IUCN, nositel ocenění OSN - UNEP „Global 500“

Základní organizace Bory

66/02

Výroční zpráva za rok 2002

Výroční zpráva ZO ČSOP Bory za rok 2002
Vydala ZO ČSOP v počtu 30 výtisků
Březen 2003

*Základní organizace ČSOP Bory, 594 61 Bory 162
IČO 43379222 - Č. ú. IPB a.s. 160586995/0300*

Za pomoc a spolupráci děkujeme

Obecnímu úřadu v Borech a Dobré Vodě, Okresnímu úřadu Žďár nad Sázavou, Agentuře OPaK v Havlíčkově Brodě a CHKO Žďárské vrchy, Kanceláři ÚVR ČSOP, CDM ČSOP, vedení programu Formica ČSOP, Lesům ČR s.p. Hradec Králové a Lesní správě Nové Město na M, , Sdružení Krajina Středisku pro vzdělávání a výchovu v přírodě Chaloupky a JHYB s.r.o. Křižanov.

MOPíci zvláště děkují paní Jitce Filipové, zdravotnici, našeho letního tábora.

Kdo jsme

Jsme součástí největší nestátní neziskové organizace v České republice, občanského sdružení, které sdružuje zájemce o ochranu přírody a trvale udržitelný rozvoj. V okrese Žďár nad Sázavou je naše organizace jednou ze 4 ZO ČSOP.

Zaměřujeme se především na dobrovolnou práci pro přírodu v obci a jejím okolí. Svým rozsahem má významný podíl na naší činnosti soustavná práce s dětmi, na kterou se daří najít dostatek finančních prostředků pomocí dotací. Dokončujeme záměry ve výsadbě zeleně a stále více se věnujeme péči o vysázenou zeleň. Tradiční je péče o přírodní památky – zejména Mrázkovu louku a také Rasuveň. Podíleli jsme se na přípravě vyhlášení nové přírodní památky Šebeň. Zde naše činnost souvisí s programem Formica. V zájmu zajištění své činnosti spolupracujeme s řadou orgánů a organizací. V minulém roce s rozvíjelo vzdělávání členů a účast na činnosti jiných neziskových organizací. Během roku jsme také řešili předání některých funkcí.

Členskou základnu naší ZO tvoří 17 členů, z toho bylo v minulém roce přijato 5 nových členů. O dalších mladých členech z MOPu Bobeš se dočtete v další části zprávy.

Funkcionáři základní organizace :

Předseda: Pavel Kříž, Bory 162, ☎ 566535228

Hospodářka: Jana Vaverková, Bory 100,

Revizor: Mgr. František Eliáš, Bory 162

Člen výboru : Blanka Křížová

V minulém roce byla uskutečněna 1 výroční a 2 členské schůze, organizační záležitosti byly projednávány při jednotlivých akcích ZO podle potřeby a průběžným jednáním funkcionářů ZO. MOP Bobeš si vlastní organizační záležitosti projednával zejména při pravidelných týdenních schůzkách. Bylo provedeno převzetí zbytku majetku Pionýra. Byla organizačně připravována předání funkce hospodárky a vedoucí MOP.

Veškerá činnost organizace je zajišťována dobrovolnou prací členů. Funkcionáři vykonávají své funkce zdarma, při tom odpracované hodiny nejsou evidovány. Vzhledem k stále se rozšiřující činnosti organizace a snaze zajistit na ni dostatek finančních prostředků, si tyto funkce vyžadují stále více času, což se projevuje zejména na úseku práce s dětmi a na úseku finančního hospodaření.

ZO si i v roce 2002 udržela dobrou úroveň aktivity, o tom svědčí údaj, že bylo odpracováno 272 hodin (v r. 2001 295 hodin), z toho členy ZO 218 (200) hodin. Jeden člen ZO odpracoval v průměru 14,5 (14) hodin.

Přehled odpracovaných hodin dospělých členů:

Eliáš 4 (11), Jurek 4 (16), Křížová Blanka 7 (3), Křížová Vendulka 55 (11), Kříž Pavel 58 (72), Kříž Štěpán 9 (11), Lázníčka Jan st. 19 (15), Lázníčka Jan ml. 21 (5), Lázníčka Petr 13 (5), Mejzlíková 4 (15) Prudková 0 (3), Prudek 0 (9), Toman 14 (18), Vaverková 0 (4), Vávra 10 (17), Zachoval 0 (4).

Ostatní občané odpracovali celkem 54 (24) hodin - Hladík 4 a Lorenz 50 hodin.

Výdaje:		
Občerstvení (schůze, práce)	2 776,90	
Náradí, pomůcky, vybavení	7 453,00	
Kancelářský a ostatní materiál	2 415,40	162,50
Časopisy a knihy	1 776,00	365,00
Fotodokumentace akcí	1 539,40	1 490,40
Poštovné	2 183,40	278,20
Telefon	875,00	
Cestovné	1 825,00	
Výpisy z EN	350,00	
Služby	7 259,70	137,70
Informační tabule Šebeň	7 467,60	
Seminář – vratka	48 715,40	
Letní tábor	65 324,20	65 324,20
Akce MOP	35 591,00	33 591,00
Karneval	8 807,70	8 807,70
Členské příspěvky	3 420,00	1 600,00
Členský průkaz	10,00	10,00
Poplatky za vedení účtu	589,00	
Odměny soutěže	3 546,50	3 275,50
Celkem výdaje	201 925,20	115 042,20
Zůstatek k 31.12.2002		38 702,20

Hospodaření ZO

Počáteční stav k 1.1.2002	36 649,05	
Příjmy		
	<i>Celkem</i>	<i>Z toho MOP</i>
Výsadba zeleně	1 100,00	
Mrázkova louka – údržba	6 000,00	
Členské příspěvky + MOP	2 260,00	440,00
Poplatek – průkazy MOP	10,00	10,00
Zhotovení inf. tabulí Šebeň	10 000,00	
Seminář – dotace MŽP	56 000,00	
Management mravenišť	3 200,00	
Karneval, besedy	14 571,00	12 391,00
Příspěvek na činnost MOP z ústředí ČSOP	1 341,00	1 341,00
Dotace SEV Pavučina-Lipka a MŠMT	10 163,00	10 163,00
Dotace na letní tábor	21 546,00	21 546,00
Letní tábor- příspěvek rodičů	44 100,00	44 100,00
Letní tábor – ostatní příjmy	2 924,20	
Akce MOP – příjmy od rodičů	22 128,00	22 128,00
Akce MOP – ostatní příjmy	217,40	
Převod od Pionýra	2 171,30	2 171,30
Půjčka do pokladny	6 000,00	
Úroky	246,45	
Celkem příjmy	203 978,35	114 290,30

Ochrana přírody

Přírodní památka Mrázkova louka – byla opět provedena její údržba spočívající v posečení a odklizení trávy a odstranění nárostu olše. Práce byly provedeny na základě smlouvy uzavřené s Agenturou ochrany přírody v Havlíčkově Brodě v rámci programu MŽP - Péče o krajinu. Celkem bylo přitom odpracováno 99 hodin. Dále bylo obnoveno označení hranic a umístěn další dřevěný stojan se stříškou s označením tabulí PP se státním znakem v zadní části Mrázkovy louky.

V PP Rasuveň byl opraven přibližováním dříví poškozený dřevěný informační panel.

Významná část naší činnosti souvisela s vyhlášením Přírodní památky Šebeň v k.ú. Dobrá Voda, určené k ochraně největší lokality mravence *Formica polyctena* na Moravě. Naše téměř šestiletá snaha byla ukončena dne 25.6.2002, kdy byla PP Šebeň vyhlášena Nařízením Okresního úřadu Žďár nad Sázavou. Provedli jsme zde označení hranic chráněného území a na obvodu PP bylo umístěno 10 dřevěných stojanů se stříškou s značením tabulí se státním znakem a krátkým informačním textem. Bylo přitom odpracováno celkem 111 hodin. U příležitosti vyhlášení této PP jsme zde koncem července uspořádali setkání zástupců všech institucí a odborníků, kteří se podíleli na přípravě a vyhlášení této PP, včetně koordinátorů akce *Formica*.

Ostatní činnost

- Výsadba a údržba zeleně - nová výsadba zeleně postupně ztrácí na intenzitě, dochází jen místy k novým výsadbám, ostatní činnost je věnována hlavně na doplnění uhynulých či zničených výsadeb a zejména se věnujeme intenzivně péči o vysázenou zeleň, která většinou zdárně odrůstá.

Výsadba

- 7 ks jírovce maďála k vylepšení úhynu v aleji nad kamenolomem v Krásněvsi
- 7 ks jírovce maďála k vylepšení uhynulých stromů u cesty k Radenicím
- 3 ks javorů klenu, 7 jasanů a 1 vrba jíva nově vysazeny kolem potoka u Kmentovy pily ve Skleném na žádost vlastníka pily – byla tím dokončena výsadba zahájená před několika roky

Celkem zde bylo odpracováno včetně přípravných prací 22 hodin.

Údržba

Během roku provedeno ošlapávání buřeně u vysázených stromků, kontrola a údržba jejich oplocení (opakovaná), případně odebrání oplocení u odrostlých stromků. Podle potřeby byly vysázené stromy vyvětvovány a prováděn výchovný řez korun. Dále byly vyřezávány výsadbě překážející stromy a keře. Byla provedena zálivka nové výsadby v období sucha na jaře. Opět se vyskytly případy zlomených a poškozených stromků veřejností. Celkem při tom bylo odpracováno 23 hodin.

Kácení zeleně - na žádost Obecního úřadu Bory byly konzultovány žádosti občanů o kácení stromů v obci a redukce zeleně rostoucí kolem hřbitova na návsi v Dolních Borech. Byl také částečně proveden náš návrh na smýcení přerostlých nárostů dřevin u státní silnice v obci s ponecháním vhodných stromů, jako základu budoucího stromořadí na druhé straně silnice.

- **Vzdělávání**
- - obdrželi jsme dotaci z oblasti Ochrana ŽP – trvale udržitelný rozvoj v rámci výběrového řízení MŽP ČR na náš projekt „Seminář o biologické ochraně lesa s důrazem na lesní mravence,“ jenž se měl

vlastní oči viděli na výpravě do Vlkova u Tišnova, kde místní myslivci pro koroptve už mnoho udělali. Kromě dlouhatánských biopásů, které se zde táhnou podél polí, jsme v Galerii Sýpka shlédli i výstavu věnovanou úpravám krajiny nejen pro koroptev. Projekt Pavučina byl podpořen státní dotací.

Zachraňme studánky

Na studánky jsme nezapomněli ani v tomto roce. Letos jsme navíc ke všem třem studánkám vyvěsili informační cedule. Koncem léta jsme provedli kontrolní rozbor kvality vody. Potěšilo nás, že se její kvalita oproti dřívějším měřením Ladi Suka nezměnila.

Besedy

Během roku jsme toho zažili hodně. A to jsme ještě v zimě zvládli uspořádat 4 cestovatelské besedy. V lednu to byla cestovatelská beseda o Peru s panem Josefem Honzem a jeho přáteli. Neméně zajímavé bylo povídání paní Marie Hanákové, která v 60ti letech začala běhat maraton. V únoru povyprávěl známý cyklotremp, náš kamarád Honza Vlasák o životě v Kazachstánu a Kyrgizstánu. Vyvrcholením byla březnová beseda Aleny Žákovské a Milana Daňka, kteří se vrátili z ostrova Nová Guinea.

Vzdělávání a kvalifikace připadla letos na Dášu Mejzlíkovou – absolvovala kurz pro vedoucí a kurz zdravotníka.

Spolupráce se ZO

Byla i v letošním roce bezproblémová, za což jí **děkujeme**.

Tábor jsme totiž prožili s obrem Emilkem, kterému jsme pomáhali vrátit se do obří říše. Sestavili jsme 4 obrologické týmy a společnými silami jsme sestavili obří hodiny, které byly klíčem k jeho návratu. Velkým přínosem byla také účast profesionálního zdravotníka – paní Filipové - na táboře. Slíbila, že s námi pojede i letos, tak se těšíme. Emilek teď dělá společnost dětem v Mateřské školce v Borech.

Soutěž

I nadále jsme pokračovali v plnění úkolů Stříbrné nitě. V celkovém hodnocení jsme nakonec skončili na historicky nejúspěšnějším třetím místě.

Ekologická výchova

Opět jsme se zapojili do projektu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty - Národní síť Pavučina , který vyhlásil Dům ekologické výchovy – Lipka v Brně. V rámci ekologické výchovy jsme „očíhávali“ jarní květiny, pozorovali obydlí doupných stromů, bojovali s obalečem jablečným, hrabali Mrázkovu louku a kaštanové listí. Stihli jsme i **pochod kolem Vídně**, i když v menším počtu než v loňském roce.

Mezi nejzajímavější akce patřilo zakládání přirozených remízků, kdy jsme na cyrilovské mezi hromadili pořezané větve, abychom tak vytvořili „odpočívadla“ pro ptáky, kteří zde přirozeným způsobem založí biopásky. Navštívili jsme Balinské údolí a také podnikli výlet na tišnovskou Květnici. V letním parnu to byl celkem slušný výkon. A potěšilo nás, že to nevzdali ani naši nejmenší. Mrzelo nás, že se neuskutečnil plánovaný celostátní seminář Formica, na který jsme se chystali. Pomohli jsme tedy alespoň při vymezování Přírodní památky Šebeň – lokality s největším výskytem mravenců na Moravě. O odbornou přednášku jsme ale přeci jen nepřišli, i když byla tak trochu z jiného soudku. Nechali jsme si od pana Kříže povyprávět o životě koroptví v naší dnes tolik změněné krajině, poslechli jsme si také, jak je možno koroptvím pomáhat. Tuto pomoc jsme potom na

konat 12. až 14. 9. 2002. Rozpočet akce byl stanoven na 80 tis. Kč a náš podíl činil 30%. Přípravě projektu bylo věnováno značné úsilí a je škoda, že jsme si neevidovali všechen čas přitom strávený. Podařilo se zajistit potřebnou propagaci a informovanost včetně všech materiálních a organizačních podmínek nezbytných k jeho uspořádání. Byli zajištěni přednášející a průběh exkurze. Avšak pro malý zájem ze strany laické i odborné veřejnosti (svůj vliv na tom měly i povodně), jsme byli nuceni tuto akci zrušit a většinu nevyčerpaných fin. prostředků jsme vrátili zpět.

- 24. října se náš zástupce zúčastnil odborné přednášky věnované péče o veřejnou zeleň, která se konala na CHKO Žďárské vrchy .

- Předseda ZO se zúčastnil spolu se zástupci akce Formica ČSOP mezinárodního odborného zasedání „Ochrana mravenců v Německu, Česku a Polsku“ s exkurzí, které se konalo v Langebrucku u Drážďan 27.- 28. 9. 2002

- Předseda ZO se zúčastnil v polovině října jednání volného sdružení „Novoměstská občanská koalice“ v rámci přípravy na krajskou konferenci NNO.

- Předseda ZO se zúčastnil III. Krajské konference NNO kraje Vysočina 19.10.2002 v Jihlavě, kde byl zapisovatelem jednání sekce ŽP a jedním z ověřovatelů zápisu z jednání.

- Předseda ZO se zúčastnil 25.1.2003 setkání NNO uspořádaným Sdružením Krajina ve Žďáře nad S. spojeným se školením o záchranných programech, pozemkových spolcích a získávání fin. prostředků ze státního fondu životního prostředí ČR.

- odebíráme časopisy Veronika, Ekolist, Grantis, Krásky domova a Depeše ČSOP a MOP. Dále jsme obdrželi z ČSOP řadu propagačních a odborných materiálů, které však jsou, tak jako časopisy, málo členy ZO využívány. Lépe jsou tyto materiály využity v MOP Bobeš.

- zúčastnili jsme dotazníkové akce o životním prostředí a jsme evidováni v Adresáři nestátních neziskových organizací

- *péče o zpěvné ptactvo - nakoupené semeno slunečnice pro zimní přikrmování zpěvného ptactva v obci a okolí si odebraly mimo některé členy ZO zejména děti z MOP a nakoupili 50 kg na další rok.*
- *fotodokumentace – je využívána k prezentaci a dokumentaci činnosti - zejména MOPu, která byla často publikována v Depeších MOP*
- *propagace činnosti - podařilo se lépe informovat o běžné činnosti ZO v regionálním tisku – dva články, několik článků bylo zveřejněno v denním tisku i odborném tisku v souvislosti s vyhlášením PP Šebeň a dokonce o tom uveřejnila krátkou informaci televize Prima nejen v regionálním, ale i v celostátním zpravodajství. Další informace v denním a odborném tisku byly uveřejněny o připravovaném celostátním semináři „Biologická ochrana lesa s důrazem na lesní mravence“.*
- *Informace o ochraně přírody a chráněných územích v obci byly poskytovány zájemcům z řad studentů a žáků ZŠ.*
- *Odborná literatura o ochraně přírody apod. z majetku ZO je zpřístupněna veřejnosti v Obecní knihovně v Borech*
- *Informace o naší organizaci byly rozšířeny a jsou uveřejněny na stránkách obce Bory : www.bory.cz s odkazem přímo na serveru ČSOP.*

Práce s dětmi a mládeží - MOP Bobeš

V roce 2002 bylo nás Mopíků opět víc než dospělých členů ZO ČSOP. 29 dětských členů a 6 vedoucích. V takovém počtu jsme zachovali rozdělení na dvě skupiny. Od března se změnou. Skupiny dostaly svým názvům a mezi Trpaslíky zůstali ti mladší z nás, pod vedením Blanky a starší Vobři se dál scházeli s Ladou a Dášou.

Přehled činnosti

V průběhu celého školního roku probíhala pravidelná schůzková činnost. Mezi klíčové okamžiky uplynulého roku patřila první zářijová schůzka, na kterou se s námi přišla rozloučit naše vedoucí Blanka. Těžko říct, pro koho větší překvapení, jestli pro děti či pro vedoucí. Všichni Blance přejeme po tolika letech zasloužený odpočinek, ale přesto věříme, že se neloučí napořád.

Výlety a pobytové akce - Během roku jsme podnikli také tři krátkodobé akce. Jako už tradičně – v pololetí, v létě puťák pro starší a podzimní prázdniny.

V **pololetí** jsme vyrazili do „Jabloňova“ (Jablonce nad Nisou). K největším atrakcím zde patřila návštěva zábavného centra Babilón v Liberci. Všichni si to zde pořádně užili a dodnes vzpomínají.

Puťák měl tentokrát nemalý cíl – Králický Sněžník. Kromě tohoto namáhavého, ale nezapomenutelného výstupu, jsme stihli navštívit pevnost Bouda, přestát deštivou noc v jednom z vojenských bunkrů, šlápnout si na polskou hranici, napít se z pramene Moravy a k nemalému překvapení ranních cestujících přespat na dvou vlakových stanicích.

O **podzimních prázdninách** nám počasí příliš nepřálo, ale určitě bude na co vzpomínat. Zavítali jsme do Krásenska na zemanskou rychtu. Využili jsme blízkosti Moravského krasu a navštívili jsme jeskyni Balcarka. Líbilo se nám i v muzeu perleťářství v Senetářově, i když nás po cestě tam málem odnesl vítr. Nejsilnějším zážitkem však asi zůstane známý vysílač na Kojálu, který jsme měli hned „za chalupou“.

Letní tábor

Vyvrcholením celého roku byl samozřejmě letní tábor. A jak jinak než na Pavlově. Tentokrát v pro nás rekordním počtu – 35 dětí. Navíc nám přibyl jeden poněkud přerostlý účastník, o kterého jsme se po celou dobu starali.

